

primer gospodarsko kulturnim vplivom in vezem med Kitajsko in Evropo, med Evropo in obema Amerikama... Poudarek je še na zgodovinskem razvoju kmetijstva, tako na osnovi obstoječih praks kot zapisanih teorij, ter na tehnoloških in ergoloških vidikih obravnavanih tem.

Tools and Tillage pomeni tako izredno zakladnico zapisanega in interpretiranega znanja o kmetijstvu in o kmetijskih praksah z vseh celin. Kot so zapisali uredniki publikacije: "V preteklosti nakopičenih modrosti ne bi smeli ignorirati, kaj šele zavreči." Skoraj petindvajset letnikov revije Tools and Tillage pomeni za raziskovalce kmetijstva na enem mestu zbrano primerjalno gradivo, ki bo morebiti še rabilo v prihodnosti.

V pričujoči številki (Vol.VI:4, 1991) revije je šest razprav. Vse so nastale na podlagi neposrednih raziskav in vsebujejo izčrpno dokumentacijo delovnih procesov, natančne opise orodij, njihove uporabe in interpretacije dognanj. 433

Dr. Wang Xing-Guang (z Oddelka za zgodovino Univerze Zhengzhou) razpravlja o starih terasastih poljih na Kitajskem.

Dr. Gyula Wojtilla (iz Budimpešte) obravnava Krsišasano, v sanskrtu pisan kmetijski priročnik iz začetka 20. stoletja z opisi tipov plugov.

Dr. Vasant Shinde (z Oddelka za arheologijo Raziskovalnega inštituta v Puneju v Indiji) objavlja dognanja o dveh izjemnih kmetijskih orodjih iz Walkija (ruralne naselbine v zahodni Indiji), ralu iz kosti, iz 12. ali 13. stoletja pred našim štetjem in votlem rogu - klinu za spuščanje semen v zemljo.

Morgens Schou Jørgensen (iz danskega Nacionalnega muzeja v Kopenhagnu) obravnava lopato iz Bleginda iz danske železne dobe v njenem funkcijskem kontekstu.

Dr. Wayne Randolph (iz Williamsburga, ZDA) podobno poroča o starem ameriškem lemežu s kmetije Bennett s konca 17. stoletja.

Profesor Axel Steensberg (dr., univ. prof. v pokoju, iz Kopenhagna) pa na podlagi lastnega opazovanja poroča in razpravlja o izdelovanju in načinu rabe kamnite sekire, še vedno sodobnega orodja pri požigalniškem poljedelstvu na Papui-Novu Gvineji.

Tools and Tillage na koncu objavlja še abecedni seznam avtorjev za vse izdane zvezke (Vol.I-VI, 1968-1991) in tematski indeks.

Inja Smerdel

CAROL and DAN HART, *NATURAL BASKETRY*, How To Make Wicker, Splint, Coiled, and Twined Baskets with Round Reed, Rattan, Fibers, Raffia, Sea Grass, Wild and Garden Materials, Cane, Rush, and Wood Splints, Watson-Guption Publications, New York 1976, 160 str., il.

Knjižnica Slovenskega etnografskega muzeja je med drugim bogatejša tudi za knjigo *Natural Basketry*. Avtorja Carol in Dana Harta je pri pripravi te knjige vodila želja po predstavitvi in ohranitvi različnih postopkov izdelovanja ple-tarskih izdelkov, kakršne poznajo ameriški Indijanci - in prav njim je knjiga v celoti posvečena.

Z besedilom in bogatimi slikovnimi prilogami nam avtorja prikazujeta štiri osnovne načine pletenja; njuni opisi nam pomagajo pri izbiri in pripravi materiala, ki ga potrebujemo za izdelavo pletarskih izdelkov, in nam dajejo napotke za pripravo barv iz naravnih snovi. Zato ta knjiga ni namenjena le tistim, ki se na pletarstvo že nekoliko spoznajo, temveč je lahko vodnik tudi vsakomur, ki se prvič loti pletenja košare, cekarja, okrasnega lončka ali česa podobnega.

Carol in Dan Hart sta se priprave knjige lotila predvsem z umetniško-rokodelskega uporabnega vidika, zato z etnološkega zornega kota knjiga nima posebne strokovne vrednosti. V tem delu namreč ni celovite raziskave pletarstva, kar bi bila zbirna naloga etnološkega dela, ampak vsebuje zgolj - sicer same po sebi zelo pomembne - napotke o postopku izdelave. Prav to pa pogosto manjka v etnoloških zapisih o obrteh, kajti premalo se zavedamo, da bodo številne veščine šle v pozabo predvsem zato, ker pogosto ni več nikogar, ki bi svoje obrtniško znanje lahko prenašal na mlajše generacije. Zato bi v prihodnjih etnoloških raziskavah obrti kazalo več pozornosti posvetiti tudi takšnim podrobnejšim zapisom o rokodelskih postopkih, kajti ena izmed nalog etnologije je ohranjanje kulturne dediščine - tudi z ozaveščanjem ljudi in ohranjanjem ter prenašanjem nekaterih znanj za prihodnje rodove - sicer se lahko kaj hitro zgodi, da bomo pod znamko tipičnega slovenskega izdelka na trgu kupovali tudi kopije izdelkov iz zgoraj omenjene knjige.

Andreja Bahar Muršič

434

DAMJAN J. OVSEC: *SLOVANSKA MITOLOGIJA*. Ljubljana, Domus 1991, 538 str.

Lani je pri založbi Domus v Ljubljani izšla knjiga Damjana J.Ovsca, *Slovanska mitologija*, ki je prvo celostno delo o slovanski mitologiji izpod peresa domačega avtorja. Damjan J.Ovsec je sicer znan po svoji knjigi o družabnem življenju v Ljubljani, člankih ter radijskih in televizijskih oddajah o zelo različnih etnoloških temah, vendar pa so v zadnjem času v njegovem pisanju vse bolj prevladovala vprašanja o simbolih, mitologiji in verovanju Slovencev in drugih evropskih in neevropskih narodov. Zato je bilo skoraj pričakovati, da bo nekoč svoje proučevanje strnil v večjem delu. Zdaj je pred nami izredno zanimivo in v marsičem pogumno strokovno delo ter edinstvena knjiga na našem knjižnem trgu.

Te knjige ni mogoče prikazati na hitro, prvič zaradi zelo obsežne vsebine in drugič zaradi njene filozofije. Pomembna je zaradi obojega. Vsebine knjige avtor očitno namenoma ni klestil; zavedajoč se, da piše prvo knjigo o slovanski mitologiji za naše bralce, je razgrnil tematiko v vsej njeni širini. V njegovem delu se prepletajo tri glavne miselne niti, v različnih poglavjih različno izražene, vendar pa se čuti avtorjeva želja, da bi bile enakomerno ubrane. To so: staro slovansko verovanje; običaji, verovanje in magija slovanskih narodov; indijska duhovnost, ezoterika, astrologija in Jungova psihiatrija. Ta trojna svetloba osvetljuje vso snov na nov, zelo izviren in tudi izzivalen način. Ne boji se prestopiti okvirov trdno dokazanih dejstev, če gre za utiranje novih smeri interpretacije in za širjenje zavesti. Možnosti za razpravljanje je ogromno in avtor se jim očitno hote ni maral izogniti. Samo takó je lahko storil ta vsebinski preboj